

Název a adresa školy:	Střední škola průmyslová a umělecká, Opava, příspěvková organizace, Praskova 399/8, Opava, 746 01
Název operačního programu:	OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost, oblast podpory 1.5
Registrační číslo projektu:	CZ.1.07/1.5.00/34.0129
Název projektu	SŠPU Opava – učebna IT
Typ šablony klíčové aktivity:	III/2 Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT (20 vzdělávacích materiálů)
Název sady vzdělávacích materiálů:	ČJ III
Popis sady vzdělávacích materiálů:	Český jazyk III, 3. ročník
Sada číslo:	D-11
Pořadové číslo vzdělávacího materiálu:	06
Označení vzdělávacího materiálu: (pro záznam v třídní knize)	VY_32_INOVACE_D-11-06
Název vzdělávacího materiálu:	Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností
Zhotoveno ve školním roce:	2011/2012
Jméno zhotovitele:	Mgr. Edita Binarová

Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností

Výchozí text

Opava

Město Opava náleží ke starým sídelním územím. První svědkové osídlení pocházejí v archeologických nálezech již ze starší doby kamené. Takřka každé období pravěku zde zanechalo své stopy. Poslední z nich bylo slovanské hradiště v Kylešovicích, jehož obyvatelé náleželi s největší pravděpodobností ke kmeni Holasiců, připomínaných v názvu nedaleké obce Holasovice. Středověké osídlení Opavy se konstitovalo patrně ve 12. století v podobě kupecké osady, situované poblíž brodu přes řeku Opavu na obchodní cestě z Moravy do Polska. Tato cesta byla součástí „Jantarové stezky“ spojující Jadran s Baltem. Z roku 1195 pochází také první písemná zpráva o existenci Opavy. Význam a postavení kupecké osady stvrdil městský statut, který získala někdy kolem roku 1215. Nedlouho poté, v roce 1224, byla vyhotovena listina, která poprvé hovoří o Opavě již jako o městě.

Jádro osídlení se koncentrovalo na křižovatce obchodních cest v AREÁLU HORNÍHO NÁMĚSTÍ a rozšiřovalo se podél nich do ULICE MEZI TRHY a ZÁPADNÍ ČÁSTI DOLNÍHO NÁMĚSTÍ. Původní opevnění města bylo tvořeno patrně pouze příkopem a zemními valy opatřenými dřevěnou palisádou, později byly vystavěny kamenné hradby přerušené na třech místech MĚSTSKÝMI BRANAMI – JAKTAŘSKOU, RATIBOŘSKOU a HRADECKOU. Kromě již zmíněných dvou náměstí existoval



evropský
sociální
fond v ČR



EVROPSKÁ UNIE



MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY



OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

v té době ještě tržní prostor – DOBYTČÍ TRH – v místech dnešní MASARYKOVY ULICE. V prostoru HORNÍHO NÁMĚSTÍ, v místech pozdější HLÁSKY, vznikl v roce 1327 KUPECKÝ DŮM, nejstarší obchodní centrum města. Ve městě byla od konce 13. století MINCOVNA, na jejímž místě byl v 80. letech 20. století vybudován moderní HOTEL KORUNA. OPAVSKÉ PŘEMYSLOVCE na OPAVSKÉM KNÍŽECÍM TRŮNĚ vystřídal syn KRÁLE JIŘÍHO Z PODĚBRAD, Viktorin, který byl posléze donucen ustoupit nárokům syna UHERSKÉHO KRÁLE MATYÁŠE, Jana Korvína. Po smrti Matyášově se však neudržel ani on a OPAVSKÉ KNÍŽECTVÍ bylo podřízeno přímo ČESKÝM KRÁLŮM.

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Opava>

- 1. Který z následujících úseků výchozího textu není v souladu s Pravidly českého pravopisu?**
 - a) ze starší doby kamené;
 - b) slovanské hradiště v Kylešovicích;
 - c) tvořeno patrně pouze příkopem a zemními valy;
 - d) osídlení Opavy se konstituovalo.
- 2. Ve které z následujících vět výchozího textu je jazyková chyba?**
 - a) Takřka každé období pravěku zde zanechalo své stopy.
 - b) Poslední z nich bylo slovanské hradiště v Kylešovicích, jehož obyvatelé náleželi s největší pravděpodobností ke kmeni Holasiců, připomínaných v názvu nedaleké obce Holasovice.
 - c) Tato cesta byla součástí „Jantarové stezky“ spojující Jadran s Baltem.
 - d) Nedlouho poté, v roce 1224, byla vyhotovena listina, která poprvé hovoří o Opavě již jako o městě.
- 3. U vyznačených slov v posledním odstavci rozhodněte, kde má být malé písmeno a kde velké písmeno.**
- 4. Vyhledejte v textu příslovečnou spřežku.**
- 5. Který z následujících výrazů nevystihuje význam slova *statut* ve výchozím textu?**
 - a) zákon;
 - b) vyhláška;
 - c) stav;
 - d) stanovy.
- 6. Vytvořte přídavné jméno odvozené od podstatného jména *statut* a vysvětlete jeho význam.**
- 7. Vlastními slovy shrňte obsah výňatku.**

Domácí úkol

Zopakujte si hlavní principy českého pravopisu:

- Předložky z/ze, s/se a předpony s-/se-, z-/ze, psaní písmena ě, souhláskových skupin a ú/ů.
- Psaní i, í/y, ý po souhláskách měkkých i tvrdých, ve vyjmenovaných slovech a psaní i/y plynoucí se shody přísudku s podmětem.
- Psaní velkých písmen, zkratek a značek a slov přejatých.

Rozdělte se na tři skupiny a připravte pravopisné cvičení na pravopisné jevy uvedené výše.

Zdroj výchozího textu

- <http://cs.wikipedia.org/wiki/Opava>